

**Централізована бібліотечна система для дітей м.Львова
Відділ інновацій, маркетингу і перспективних технологій**

**Бібліографічний
дайджест для молодих батьків
«Радить педагог»
з циклу
«Виховання без помилок»**

Львів - 2011

**Дайджест містить перелік книг та журнальних статей,
що є у фонді Центральної дитячої бібліотеки м. Львова,
а також електронні ресурси для батьків.**

*Якщо твої наміри на рік – сій жито, на десятиліття – саджай дерево,
на віки – виховуй дітей*

Народна мудрість

Дитина — дзеркало духовного життя батьків... Виховання дітей – це віддача духовних сил. Людину ми творимо любов'ю – любов'ю батька до матері і матері до батька, любов'ю батька й матері до людей, глибокою вірою в красу і гідність людини. Прекрасні діти виростають у тих сім'ях, де батько й мати по-справжньому люблять одне одного і разом з тим люблять і поважають людей

В.О.Сухомлинський

Десять заповідей для батьків від Януша Корчака*

- 1.** Не чекай, що твоя дитина буде такою, як ти або такою, як ти хочеш. Допоможи їй стати не тобою, а собою.
- 2.** Не вимагай від дитини плати за все, що ти для неї зробив. Ти дав їй життя, як вона може віддячити тобі? Вона дасть життя іншому, той - третьому, і це незворотний закон вдячності.
- 3.** Не виміщуй на дитині свої образи, щоб у старості не їсти гіркий хліб. Бо що посієш, те й зійде.
- 4.** Не стався до проблем дитини зверхньо. Життя дається кожному під його силу і, будь упевнений, дитині воно важче не менш, ніж тобі, а може бути і більше, оскільки в нього немає досвіду.
- 5.** Не принижуй!

---

* Януш Корчак (справжнє ім'я **Ерш Генрік Гольдшміт** (22.07.1878, Варшава - 6.08.1942, Треблінка)) - видатний польський педагог, письменник, лікар і громадський діяч.

6. Не забувай, що найважливіші зустрічі людини - це його зустрічі з дітьми. Звертай більше уваги на них - ми ніколи не можемо знати, кого ми зустрічаємо в дитині.

7. Не муч себе, якщо не можеш зробити щось для своєї дитини. Муч, якщо можеш - але не робиш. Пам'ятай, для дитини зроблено недостатньо, якщо не зроблено все.

8. Дитина - це не тиран, який заволодіває всім твоїм життям, не тільки плід плоті і крові. Це та дорогоцінна чаша, яку Життя дало тобі на зберігання і розвиток в ньому творчого вогню. Це розкріпачена любов матері і батька, у яких буде рости не "наша", "своя" дитина, але душа, дана на зберігання.

9. Умій любити чужу дитину. Ніколи не роби чужій те, що не хотів би, щоб робили твоїй.

10. Люби свою дитину будь-якою - неталановитою, невдахою, дорослу. Спілкуючись з нею - радій, бо дитина - це свято, яке поки що з тобою.

КНИГИ

Драйден, Г., Вос Дж. Революція в навчанні [Текст] / Г.Драйден, Дж.Вос; пер. з англ. М.Олійник. – Львів: Літопис, 2005. – 542 с.

«Революція в навчанні» пропонує читачам навчальну програму впродовж усього життя. Завдяки цій книжці дізнаємося, як читати чотири книжки за день і пам'ятати прочитане, як вивчити основи іноземної мови за чотири-шість тижнів, як збагатити дитячий інтелект у перший найважливіший період життя – від народження до восьми років, як навчатися впродовж життя, як заповнити прогалини у знаннях за рекордно короткий час, як творити нові ідеї в бізнесі, школі й житті, як виявити власний стиль навчання, мислення і праці, як привабити учнів до навчання, відтягнувши їх від наркотиків і злочинності, як змінити навчання у школі, на роботі, удома, щоб воно приносило радість.

Корчак, Я. Избранные педагогические произведения [Текст] / Я.Корчак. – М. : Педагогика, 1979. – 474 с.

Корчак був письменником, лікарем, вченим, вихователем, і у всі сфери своєї діяльності вносив щось дуже своє - щось піднесено-казкове і водночас відчутно реальне. Сьогодні ім'я Корчака відоме в усьому світі як символ самовідданого служіння дітям, їхньому щасливому майбутньому, а отже - майбутньому людства.

Корчак, Я. Как любить ребенка [Текст] : книга о воспитании / Я.Корчак; пер. с пол. К.Сенкевич. – М. : Политиздат, 1990. – 494 с. : ил.

«Тільки той, хто любить дітей, може вимагати, а той, хто не любить, - і по голові не повинен гладити» -, вважає Я.Корчак. Дітей Януш Корчак не ідеалізує, але для нього кожна дитина - король, причому завжди перший.

Про що книга? Про догляд за немовлям - так, і про це теж. А ще про те, що часто під любов'ю до дитини ми маємо на увазі власні егоїстичні почуття. А дитина не належить нікому. Вона людина з моменту народження.

Кузьмінський, А.І., Омеляненко, В.Л. Педагогіка у запитаннях і відповідях [Текст] / А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. – К. : Знання, 2006. – 311 с.

У навчальному посібнику висвітлено основні наукові засади теорії навчання й виховання, шляхи й способи організації навчально-виховного процесу в освітніх закладах та у сфері родинного виховання. Структура й зміст навчального матеріалу побудовані в такий спосіб, щоб читач мав змогу зосередити увагу на основних аспектах науки про освіту й виховання.

Митрович, М. Мама і тато ідуть до школи [Текст] : підручник для батьків майбутніх першокласників / М.Митрович ; пер. з серб. – Х. : Основа, 2010. – 160 с. : іл. – (Хороші батькі).

Сім'я для дитини – єдине природне та найважливіше оточення. Вона найбільшою мірою впливає на формування особистості дитини. Виховувати дитину, допомогти їй набути нових навичок - складна й відповідальна справа.

Любов, увага, розуміння, віра, терпіння – ключові слова цієї книги. Вони визначають сутність успішного батьківства і пояснюють роль батьків у підготовці дитини до школи.

Первушина, О.В. Здібності дитини. Як виявити і розвинути? [Текст] : книга для розумних батьків / О.В.Первушина ; пер. з рос. – Х.: Основа, 2009. - 285 с. : іл. - (Краща книга про дитину).

Книга допоможе батькам виявити особливості характеру і здібності дитини, дасть поради щодо того, як створити максимально сприятливі умови для розвитку цих здібностей. У книзі наведено велику кількість конкретних методик формування окремих інтелектуальних навичок (наприклад, мовлення, лічба, читання) або розв'язання конкретних психологічних проблем (наприклад, тривожність, примхливість, забіякуватість) у дітей.

Книга унікальна не лише безпрецедентним обсягом практичної інформації, але й легким стилем.

Сухомлинський, В. Батьківська педагогіка [Текст] / В.Сухомлинський. – К. : Рад.шк., 1978. – 264 с.

Виховання дитини... Мабуть, немає в світі проблеми складнішої за цю. Коли починати виховувати сина чи дочку? Як це робити? Такі питання хвилюють усіх батьків. Для них, а також для широкого кола вихователів написана ця книга видатного педагога Василя Олександровича Сухомлинського.

СТАТТІ

Анищенко, Е. Дисципліна в свободі [Текст] / Е. Анищенко // Мир семьи. - 2009. - № 11. - С. 8-10.

Марія Монтессорі та її система виховання.

Анищенко, Е. Развиваемся методично [Текст] / Е. Анищенко // Мир семьи. - 2009. - № 9. - С. 32-35.

Педагогічні системи Нікітіних, Марії Монтессорі, Глена Домана та ін.

Бех, І.Д. Стосунки батьків та дітей у сучасній родині та формування педагогічної культури батьків [Текст] / І.Д.Бех, О.І.Кіян, Т.Д.Дем'янюк та ін. // Позакласний час. – 2011. - № 2. – С. 38-52.

Проблеми насилля в сім'ї, виховання дітей у сучасній сім'ї, практичні матеріали для тренінгів.

Біла, І. Гуманістичні тенденції освіти Японії [Текст] / І.Біла // Дошкільне виховання. - 2011. - № 6. - С. 11-16.

Розгадуючи секрет економічного дива Японії, причини шукають в обмеженості ресурсів цієї острівної країни, що спонукає, мовляв, до розвитку винахідливості, творчості. Звісно, в цьому є сенс. Але, головний секрет конкурентоспроможності Японії – в освіті її громадян, їх навчанні та вихованні. В Японії, де панує культ сім'ї, доля дітей – у руках батьків. Тож, родинному вихованню в країні відведено головне місце.

Взірцевий тато? Це реальність! [Текст] // Розкажіть онуку. – 2010. - № 2. – С. 130-131.

Серед рис, притаманних хорошому батькові, психологи виділяють вміння й, головне бажання пояснювати дитині нові незнайомі речі та явища, хвалити дитину, якщо вона робить успіхи, бути завжди на зв'язку. – щоб дитина будь-якої миті могла звернутися до батька, і т.п. Щоб відповідати цим та іншим вимогам, представникам сильної статі варто скористатися порадами, що містяться у статті.

Войтенко, Т.І. Стилі батьківського виховання [Текст] / Т.І.Войтенко // Шкільна бібліотека. – 2007. - № 12. – С. 142-147.

Сім'я є своєрідним мікрокліматом, що відіграє найважливішу роль у вихованні особистості. Стосунки між людьми в сім'ї з усіх людських відносин, як правило, є найбільш глибокими і міцними. У статті розглядаються основні аспекти сімейних відносин, а також стилі виховання. До статті додається тест для батьків.

Дитина лається нецензурними словами. Що робити? [Текст] // Розкажіть онуку. – 2009. - № 21-22. – С. 115.

Одного разу ви виявляєте, що ваша дитина говорить не тією мовою, якої ви її вчили – у лексиконі чада з'явилися непристойні вислови. Що робити? Змиритися, бо «сьогодні всі так говорять»? Чи боротися? Вибір за вами!

Заповідник дитинства [Текст] // Мир семьи. – 2009. - № 10. – С. 8-11.

Стаття пропонує батькам ознайомитися з вальдорфською педагогікою.

Захаренко, С. Педагогічні погляди О.А.Захаренка на родинне виховання [Текст] / С.Захаренко // Рідна школа. – 2010. - № 3. – С. 14-17.

У статті висвітлено погляди видатного українського педагога О.А.Захаренка щодо організації родинного виховання, а також розглянуто запропоновані і реалізовані ним у 60-90-ті роки ХХ століття принципи родинного виховання.

Кожевникова, Т. «Повірте в нас, допоможіть нам!» [Текст] : (про батьків, які борються за свою дитину й перемагають) / Т.Кожевникова // Дошкільне виховання. – 2010. - № 1. – С. 18-20.

Вади розвитку дитини у більшості батьків породжують стрес, пригніченість, конфлікти. Життя видається похмурим, світ недобрим, колишне щастя неможливим. Насправді ж, не все так трагічно. Творець заклав в організм дитини величезні компенсаторні можливості і механізми самовідновлення, які варто лише пробудити і підтримати. Головне – не прогаяти часу, відпущеного малюкові на розвиток тих чи інших функцій. Про це розповідає педагог Тетяна Кожевникова.

Ладивір, С., Піроженко, Т. Найближчий соціум: розвиває чи руйнує? [Текст] / С.Ладивір, Т.Піроженко // Дошкільне виховання. – 2010. - № 6. – С. 4-8.

Дитинство має бути радісним і щасливим – проголошуємо ми і водночас розуміємо: самого тільки бажання замало. Вирішальним чином усе залежить від умов, соціального середовища, в яких зростає малюк. Батьківський вплив може бути позитивним і руйнівним. В сучасній сім'ї, на жаль, переважає цілеспрямований вплив (тиск) на

дитину, а не взаємодія з нею на рівні діалогу. Стаття допоможе батькам налаштуватися на емоційну співпрацю з дітьми.

Ліпартеліані, Д. Особливості виховання гіперактивних дітей молодшого шкільного віку [Текст] / Д.Ліпартеліані // Початкова школа. – 2011. - № 4. – С. 47-48.

Проблеми гіперактивних дітей не вирішуються одразу й однією людиною. Ця комплексна проблема потребує уваги як батьків, так і лікарів, педагогів, психологів. Автор статті, вчитель початкових класів, робить спробу розібратися у цій проблемі.

Мартиненко, С. Педагогічна взаємодія вчителя початкових класів і батьків першокласників: у запитаннях і відповідях [Текст] / С.Мартиненко // Початкова школа. – 2010. - № 1. – С. 20-22.

З початком шкільного навчання, зі зміною соціального статусу дитини перед батьками першокласників постає безліч складних запитань щодо їх співпраці зі школою, взаємодії з першим учителем, батьками однокласників тощо, які мають бути вирішені, аби дитина успішно навчалася.

Для визначення типових запитань було проведено анкетування батьків 12 шкіл м.Києва. Аналіз анкет подано у цій статті.

Михайлюк, В.Б. «Швидка допомога» батькам [Текст] : (бесіди з батьками) / В.Б.Михайлюк // Позакласний час. – 2009. - № 19 – 20. – С. 133-140.

Поради педагога і психолога батькам: як навчити дитину вчитися; як допомогти дитині грамотно писати та ін. Тест для батьків «Які ми батьки».

Низковська, О. Не натаскувати, а розвивати [Текст] : до школи готуємо змалку / О.Низковська // Дошкільне виховання. – 2011. - № 5. – С. 8-12.

Час випуску дітей до школи – додатковий привід замислитися, поміркувати, чи все ми робимо для того, щоб перехід до шкільного життя став безболісним продовженням гармонійного і радісного дошкільного дитинства. Про це мають дбати педагоги спільно з батьками. Тож варто розширити кругозір тат і мам з цього питання,

показати їм, якою цікавою, необтяжливою, захопливою і для дорослих може бути підготовка до майбутнього шкільного життя. Про правильне і помилкове у такій важливій справі, про саму сутність готовності до школи та її формування розповідає ця стаття.

Сарабейська, М.Д. Виховання дітей у сім'ї [Текст] / М.Д.Сарабейська // Розкажіть онуку. – 2006. - № 21-22. – С. 139-143.

У статті розповідається про готовність батьків до виховання дітей; поняття «сім'я», історичні типи сім'ї.

Шапаренко, В. Вундербеби [Текст] : растим генія / В.Шапаренко // Мир семьи. – 2009. - № 9. – С. 24-26.

У статті розглянуті різні методики виховання дошкільнят.

Вебліографія

Ангеляткова наука [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.angelyatko.com.ua/school.php> . - Мова : українська.

Журнал «Ангеляткова школа для батьків» та «Ангеляткова наука для батьків». Тепер щодомера батьки зможуть знайти для себе корисну та повчальну інформацію, яка допоможе у вихованні та спілкуванні з дітьми.

Бібігон [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://bibigon.com.ua/> . - Мова : російська.

Інформаційний портал для дітей та батьків.

Ви та Ваш малюк [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://yourbaby.com.ua/> . – Мова : українська.

Енциклопедія для батьків — книга про те, як допомогти з'явитися на світ та стати щасливим Вашому малюку. На сторінках цього видання детально описане життя дитини: день за днем, місяць за місяцем, рік за роком — від моменту зачаття до одинадцятирічного віку.

Дитяча психологія для батьків [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://psyparents.ru/> . – Мова : російська.

Сайт «Дитяча психологія для батьків» створено на замовлення Департаменту освіти міста Москви і є інтернет-проектом Московського міського психолого-педагогічного університету.

Мета проекту - психолого-педагогічна освіта батьків за віковими проблем навчання, виховання та розвитку дітей, а також профілактиці порушень особистісного розвитку.

На сайті представлені: електронний каталог книг і статей психолого-педагогічного змісту про проблеми та особливості розвитку, виховання, навчання дітей; колекція розвиваючих ігор та іграшок для дітей будь-якого віку і на будь-який смак; професійне on-line консультування з проблем дітей будь-якого віку, у форматі «Запитання / Відповідь» і у форматі особистої переписки в «Особистому кабінеті».

Дитячий портал «Leon4ik» [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.leon4ik.com/> . – Мова : російська.

Портал для дітей і батьків, вихователів дитячих садків. Методичні матеріали, навчальні посібники, статті для батьків і вихователів, мультфільми, казки, вірші, розмальовки, навчальна література, авторські твори та багато іншого.

Книги для батьків [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.kid.ru/index4.php3> . – Мова : російська.

Електронна бібліотека містить навчальні книги з виховання, здорового харчування та розвитку дітей.

Крихітка [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://kroshechka.com/> . – Мова : російська.

Сайт для молодих батьків. Мета - познайомити молодих тат і мам з найнеобхіднішими і цікавими знаннями щодо таких питань як зачаття дітей, їх виношування, підготовка до пологів, народження малюків, догляд за ними, а також виховання. Проект веде психолог-психотерапевт, тому на сайті приділяється увага психологічним аспектам продовження роду. Також при написанні статей ситуативно підключаються й інші фахівці, завдяки чому, тут розглядаються найрізноманітніші питання.

Кроха [Електронний ресурс] . – Режим доступу :
<http://kroxa.com.ua> . – Мова : російська.

Багато інформації про народження та виховання дитини, спілкування з дитиною у сімейному колі, ігри, мультфільми.

Левко [Електронний ресурс] . – Режим доступу :
<http://levko.info/batkam.htm> . - Мова: українська.

Статті про виховання на допомогу батькам.

МаксіБєбі [Електронний ресурс] . – Режим доступу :
<http://maxybaby.net.ua> . – Мова: російська.

Сайт створений спеціально для сучасних батьків, які хочуть народити і виховати здорову дитину.

Малеча [Електронний ресурс] . – Режим доступу :
<http://www.malecha.org.ua/> . – Мова : українська.

Ресурс для сучасних батьків. Інтерактивне спілкування батьків, статті про виховання та здоров'я дитини, родинне життя.

МамаміЯ [Електронний ресурс] . – Режим доступу :
<http://mamamiya.com.ua/> . – Мова : українська.

Онлайн версія журналу для сім'ї та про сім'ю «МамаміЯ». Це не просто сайт і журнал для сім'ї та про сім'ю, це унікальний довідник та помічник у світі сім'ї, психології, здоров'я, краси, моди, дизайну, кулінарії та подорожей.

Мама-Папа [Електронний ресурс] . – Режим доступу :
<http://www.mama-papa.com.ua/> . – Мова: російська.

Поява в сім'ї дитини - хвилююча і радісна подія, а якщо у Вас народився первісток, то неминуче виникає багато питань по догляду за ним. Читаючи статті сайту, Ви знайдете корисні поради та інформацію для роздумів, а так само вказівки щодо годівлі та купання малюка, прочитаєте про те, як міняти пелюшки, як заспокоїти, якщо він плаче, як одягнути в будь-яку пору року, про які щеплення слід не забувати, як лікувати малюка, як з ним грати і як стежити за його розвитком та багато іншого.

Мама-Тато [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.mama-tato.com.ua/> . – Мова : українська.

На сайті багато корисного для батьків: інформація про вагітність та пологи, грудне вигодовування, виховання та навчання дітей. На порталі є форум, де можна обмінюватися досвідом, відповіді на поширені запитання, також ви можете поставити запитання з приводу батьківства спеціалісту. На додаток - статті про стосунки в сім'ї, про особливості українського сімейного законодавства та інше.

Мій Babycom [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.baby.com.ua/> / - Мова : російська.

Інтернет-сервер присвячений питанням народження, розвитку та виховання дітей і націлений на батьків, які шукають таку інформацію у всесвітній Мережі. Інформація надається на період від планування дитини до і виховання дітей молодшого шкільного віку. На сайті є також дитячі онлайн ігри.

Моя дитина [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.my-baby.info/> . – Мова : російська.

Сайт дає відповіді на перші найважчі питання, починаючи з планування дитини до її повноліття.

Онляндія [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.onlandia.org.ua/> . – Мова: українська, російська.

Кількість комп'ютерів зростає кожного дня. Це означає, що все більше дітей отримують можливість працювати в Інтернеті, а отже, надзвичайно актуальною стає проблема безпеки наших дітей у Всесвітній мережі. Оскільки від самого початку мережа Інтернет розвивалася неконтрольовано, тепер у ній міститься величезний обсяг інформації, серед якої багато небезпечної. У зв'язку з цим, а також тому, що вік, в якому людина починає працювати з Інтернетом, стає дедалі молодшим, постає проблема захисту дітей. А хто їм у цьому допоможе, як не їхні батьки?

Петрик [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://petryk.com.ua/> . – Мова : українська.

Для майбутніх батьків, для мам, для дітей - вірші, оповідання, казки, ігри, методики навчання та виховання дітей.

Портал для батьків [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.uaua.info/>. – Мова : українська, російська.
Енциклопедія сім'ї та материнства.

Про kinder [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://pro-kinder.com.ua/> . - Мова: російська.
Девіз сайту: «Батьки всіх країн – об'єднуйтесь!».

Сайт про дітей [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://semya.com.ua/> . – Мова : українська.
Статті, поради про виховання та здоров'я дітей від народження до старшого шкільного віку. Книги, журнали, мультфільми, онлайн конференції.

Читальня Слоника Дзвоника [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://chytay.com.ua/dlya-batkiv/3.html>. - Мова : українська.
Цей сайт зроблено самими батьками для дітей, батьків та авторів. Наші діти ростуть разом із слоником Дзвоником. Ми ростемо разом із дітьми.

Я – родитель [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.ya-roditel.ru/> - Мова : російська.
Відмовся від насилля. Стань відповідальним батьком – це девіз сайту, на якому все - про батьківське виховання.

Для нотаток

**Бібліографічний
дайджест для молодих батьків
«Радить педагог»
з циклу
«Виховання без помилок»**

Укладачі: Мирошніченко В. В., пров. методист ВІМПТ ЦБС для дітей м.Львова
Редактор: Мордовенко Е. О., пров. методист ВІМПТ ЦБС для дітей м. Львова
Відповідальний за випуск: Галушко В.Ф., директор ЦБС для дітей м. Львова